

L'UNIVERS DE LES IDEES PERDUDES

Irene Rodrigo

Il·lustracions de Verònica Aranda

TÀNDEM

iiip!

Sona la sirena. Les classes han acabat per hui!

El curs passat, Joana anava a sisé de primària. Quan sonava la sirena, arreplegava tranquil·lament els quaderns i els retoladors i els ficava a la motxilla. Sovint s'entretenia ordenant la taquilla i acabava sent l'última en eixir de l'aula. A la porta de l'escola, bromejava amb els companys abans d'acomiar-se'n. En arribar a casa es preparava un bol de llet fresqueta amb cereals de xocolata i berenava mirant els seus dibuixos animats preferits. Després feia deures durant mitja hora. I una vesprada a la setmana tenia solfeig i classe de guitarra. Però la majoria de dies, en engolir l'última gota de llet, Joana corria a la seua habitació, agafava la guitarra de la iaia Júlia i es posava a tocar i cantar fins que...

—Joana! A sopar!

... fins que la mare la cridava a taula. No era estrany que es fera de nit en el que a Joana li semblaven deu minuts!

El curs passat, Joana també componia cançons. Compondre li resultava molt més difícil que cantar o tocar, però li encantava. I quasi sempre passava per accident, per exemple mentre assajava un tema de Sandra Monfort, la seua

cantant preferida. Tot marxava correctament fins que Joana fallava un acord. Bé, dir que el «fallava» no és del tot adequat, perquè gràcies a eixa equivocació naixia una nova combinació de sons. Si a Joana li agradava, la continuava fins que es convertia en melodia, i finalment en una cançó amb diverses estrofes i tornada. Després afegia una lletra, perquè a Joana, després de tocar i cantar, el que més li agradava era escriure. Tenia un fum de lletres de cançons que esperaven la seua melodia ideal!

Però, com hem dit ja, tot això era el curs passat.

Ara Joana està en primer de l'ESO. El dia que començaren les classes, el nou tutor va advertir els alumnes:

—El primer cicle de secundària és clau. Prepareu-vos per a treballar dur!

Els nous companys i companyes de Joana van tremolar de valent. Amb raó: des d'aquell dia, no hi ha vesprada que Joana no tinga una torre de deures per a dues hores com a mínim.

Però això no és tot. Unes setmanes abans de començar l'institut, la mare cridà a Joana, que estava tota concentrada escrivint la lletra per a una nova melodia.

—Joana —va començar la mare—, et fas gran i has de començar a pensar en el teu futur. Sara, la veïna, va a classes d'anglès des que era un bebé. El fill d'una companya de la faena s'ha matriculat en una extraescolar de robòtica. I ja saps que el cosí Marc acaba de guanyar el campionat provincial infantil de judo.

—Què vols dir, mare? —va preguntar Joana—. Jo ja vaig a solfeig. La música és el que més m'agrada.

–Amb el solfeig no n’hi ha prou –va dir la mare–. No pots ficar tots els ous a la mateixa cistella. Per a tindre èxit cal diversificar. I no és que la música done gaires garanties, precisament. Tu veus que la iaia Júlia es guanyara la vida amb la guitarra? Veritat que no?

A l’institut, la sirena que indica la fi de les classes sona amb el mateix to i volum que al col·le de primària. Però Joana ja no arreplega els materials tranquil·lament, sinó a correuita, perquè en deu minuts ha d’estar a l’acadèmia d’idiomes. Tampoc s’entreté ordenant la taquilla ni xarrant amb els companys: l’estan esperant per a començar la classe de robòtica. Joana ha canviat el bol de llet amb cereals per un entrepà que es cruspeix de camí a l’entrenament de judo. Amb tanta nova extraescolar, Joana ha hagut d’ajustar els horaris de les classes de música. Ara coincideixen amb l’emissió del seu concurs favorit, així que si vol veure’l ha de ser per internet.

Però clar, tots els dies Joana arriba a casa fregant l’hora de sopar. I encara ha de fer els deures d’escola. Quasi dues hores! Com per a veure la tele!

De l’institut a anglés, d’anglés a robòtica, de robòtica a judo, de judo a solfeig i de solfeig als deures. I torna a començar.

I compondre les seues pròpies cançons?

I escriure’n les lletres?

I tocar la guitarra de la iaia Júlia?

On s’ha quedat tot allò?

ada nit, en gitar-se, Joana mira la guitarra de la iaia Júlia des del llit. Des que va començar l'institut, quasi no l'ha tret de la funda.

«Iaia», pensa Joana, «tant de bo estigueres ací! Segur que tu convenceries la mare perquè em deixara temps d'escriure i compondre!».

La iaia va morir quan ella encara era un bebé, així que només la recorda gràcies a les fotos. En la seua favorita, la iaia apareix de molt joveneta tocant la guitarra que ara és de Joana.

—La iaia tocava i cantava molt bé —li havia explicat la mare—. Va tindre un grup de música i tot!

També li va contar que va ser en eixe grup on la iaia va conèixer el iaio Ramir, que va morir fa dos anys. Ell era el bateria. Es van enamorar, es van casar i van tindre quatre fills: la mare de Júlia, els oncles bessons i la tia menuda.

La mare sempre es posa trista quan parla de l'afició per la música de la iaia. Els ulls se li entelen i el llavi inferior s'encongeix com si estiguera a punt de plorar. De sobte, interromp el que està dient i ix de l'habitació. Joana no entenia per què li passava això, així que un dia li ho va preguntar.

Després d'un llarg silenci i sense mirar Joana, la mare va respondre:

–Quan jo era molt menuda, la iaia solia cantar per a mi. De vegades amb la guitarra, d'altres solament amb la seua veu. Eren cançons que ella mateixa havia compost. M'agradava moltíssim escoltar-la. Però quan els bessons nasqueren, va deixar de cantar i tocar. Sols me'n recorde de l'última cançó que li vaig escoltar. I en realitat només me'n sé el principi: la resta l'he oblidat.

–I com era? –va preguntar Joana.

–Ai, Joana, em fa vergonya cantar! –Les galtes de la mare es tornaren roges.– A més, jo ni afine ni tinc sentit del ritme com la iaia i com tu.

–Vinga, va, que segur que ho fas molt bé! –va animar-la Joana. Després de demanar-li-ho un parell de vegades més, la mare es va llançar a cantar:

Una espurna lluminosa
ha conquerit el meu cor.

Tots els dies brolla i brolla
i es converteix en cançons.
Canta, canta, dolça meua,
que la teua veu fa goig.
Mantingues l'espurna viva,
no importa què dirà el món.

Joana va escoltar la mare amb total atenció. Contràriament al que ella pensava, no cantava gens malament. Per què no ho feia més?

A banda, la cançó li va paréixer ben xula. La melodia era captivadora i contagiosa. I, si no fora perquè la iaia va escriure la lletra feia ves a saber quants anys, Joana hauria pensat que anava dirigida a ella. «Canta, canta, dolça meua...» Que fort! La iaia reivindicava just el que Joana menys podia fer: cantar!

–És súper guai! –va exclamar Joana quan la mare va callar–. La iaia era una crac! Com m'agradaria saber com continua la cançó!

–Mai li ho vaig preguntar –va dir la mare–. Tots els dies intente recordar-la, però és impossible: era massa xicoteta quan la vaig escoltar per última vegada...

Joana també era molt menuda quan va agafar per primera vegada la guitarra de la iaia. Menuda d'edat i de tamany: les mans a penes li arribaven a les cordes i als trasts!

–Igualta que la seua iaia –solia dir el iaio Ramir–. Es nota de qui ha heretat la vena creativa!

La guitarra de la iaia encara li ve una miqueta gran. El professor li ha insistit mil vegades que se'n compre una de la seua mida. Però Joana s'hi ha acostumat i no li resulta gens

incòmoda. A més, li agrada que la faça sentir-se més a prop de la persona que li va llegar *la vena creativa*. Encara que, des que ha començat l'institut, eixa vena es deixa veure cada vegada menys.

Joana està esgotada. De dilluns a divendres no té temps de tocar i cantar, i molt menys de compondre. De fet, les obligacions que té al llarg de la setmana són tantes que dissabte i diumenge encara li'n queden. L'únic que li abelleix després és veure una pel·li al sofà, mirar els seus *youtubers* preferits o quedar amb les amigues. Normal!

A més, les últimes vegades que ha provat a continuar les cançons que té encetades, ha sigut un fracàs majúscul. No ha aconseguit que les melodies evolucionen. I escriure lletres de cançons és encara pitjor. Sembla com si li hagueren furtat la capacitat de posar una paraula darrere d'una altra.

«L'únic que sé escriure són els exercicis de socials!», va pensar una vesprada, tota frustrada enfront del quadern on solia registrar les lletres de les seues cançons.

A poc a poc, Joana va deixar de compondre i escriure cançons. Fins i tot quan al seu cap apareixia una melodia encomanadissa o un parell de frases boniques, pensava:

«Bah, per a què? Després agafaré la guitarra o el boli i no m'eixirà res. No podré continuar ni la melodia ni les frases. No paga la pena!».

Així que Joana ja no compon melodies.

Tampoc escriu lletres de cançons.

I tot i així, cada nit en gitar-se, mira la guitarra de la iaia Júlia des del llit i pensa:

«Iaia, tant de bo estigueres ací!».